

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **„доцент“** в област на висше образование **5 „Технически науки“**, професионално направление **5.13 „Общо инженерство“**, научна специалност **„Ергономия и промишлен дизайн“**, по дисциплината **„Проектиране на жилищен интериор и обзавеждане“**,

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 32 от 03.04.2020 г., код на процедурата: WWI-AsP-0320-39 и в сайта на ЛТУ с код на процедурата WWI-AsP-0320-39 за нуждите на катедра "Производство на мебели" към Факултет „Горска промишленост“, като кандидат участва **гл. ас. д-р инж. Павлина Воденова**, Факултет „Горска промишленост“, катедра „Интериор и дизайн за мебели“.

Изготвил становището: проф. д-р Васил Живков Живков, Професор по Професионално направление 5.13 „Общо инженерство“, от Лесотехнически университет

1. Кратки биографични данни

Кандидатката гл. ас. д-р инж. Павлина Минкова Воденова е родена на 07.08.1976 г. Завършва висшето си образование през 2000 г. като инженер-магистър по „Интериор и дизайн за мебели“ в Лесотехническия университет, София. През 2017 г. защитава докторска дисертация на тема „Системен подход при проектиране на детската среда в съвременното жилище“ с научен ръководител - доц. д-р Янчо Генчев. От 2000 до 2009 г. работи като проектант на мебели последователно в следните мебелни фирми: СКС Унидизайн, АВЕЛ – 52 ЕООД, АГОН ООД и КАММАРТОН БЪЛГАРИЯ ЕООД. От септември 2009 г. е избрана за редовен асистент по дисциплината „Проектиране на жилищен интериор и обзавеждане“ към катедра „Интериор и дизайн за мебели“ в Лесотехническия университет, а от 2018 за „главен асистент“.

Гл. ас. Павлина Воденова е участвала активно в работни групи по акредитации на специалностите към ФГП, акредитации на докторски програми и институционални акредитации, и процедури за следакредитационен контрол, като член на комисиите за подготовка на материалите.

За периода 2016-2020 г. е член на Организационния комитет на Международната научна конференция „Иновации в горската промишленост и инженерния дизайн“ INNO.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Подадените документи и материали от гл. ас. д-р инж. Павлина Минкова Воденова съответстват напълно с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата (работа със студенти и докторанти)

Гл. ас. д-р Павлина Воденова извежда лекции и упражнения по следните учебни дисциплини:

- **„Проектиране на жилищен интериор и обзавеждане“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Бакалавър“, с хорариум от 60 ч. упражнения (от 2009 г. до сега)
- **„Проектиране на обществено обзавеждане“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Бакалавър“, с хорариум от 75 ч. упражнения (от 2019 г.)
- **„Моделиране“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Бакалавър“, с хорариум от 30 ч. упражнения (от 2009 г. до сега)
- Член на екипа от преподаватели, провеждащи практически модул „Проектна седмица“, понастоящем **„Дизайн проект“** за студентите от специалност „Инженерен дизайн“ в ОКС „Бакалавър“
- **„Дизайн на средата за хора с увреждания“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Магистър“, с хорариум 15 ч. лекции и 30 ч. упражнения (от 2019 г.)
- **„Проектиране на стилъв интериор“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Магистър“, с хорариум 30 ч. упражнения (от 2016 г.)
- **„Дизайн на авангардни мебели“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Магистър“, с хорариум 45 ч. упражнения (от 2016 г.)
- **„Дизайн на осветителни тела“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Магистър“, с хорариум 60 ч. упражнения (от 2016 г.)
- **„Проектиране на мебели за масово и серийно производство“** – специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, ОКС „Магистър“, с хорариум 60 ч. упражнения (от 2016 г.)

От 2009 до 2015 г. извежда лекции и упражнения по дисциплините: „Техники и материали“, „Основи на конструирането 1 част“ и „Основи на конструирането 2 част“ като хоноруван преподавател в Нов български университет.

Гл. ас. Павлина Воденова е разработвала учебни програми по дисциплините „Мениджмънт на дизайн процеса“, „Дизайн на осветителни тела“, „Моделиране“ и „Проектиране на жилищен интериор и обзавеждане“ при ЛТУ. За периода 2009-2015 г. е разработвала и учебни програми по дисциплината „Материалознание и технологии“, „Основи на конструирането -1 част“ и „Основи на конструирането – 2 част“ към НБУ.

За последните 5 години тя е изпълнявала предвидената съгласно Правилника за дейността на ЛТУ учебна натовареност.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

4.1 Общо описание на представените материали

Гл. ас. д-р Павлина Воденова представя в конкурса следните материали, съответстващи на група показатели от Минимални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“, научна област 5. „Технически науки“, професионално направление 5.13 „Общо инженерство“:

- **БЗ - Хабилизационен труд - монографии** – 1 бр., самостоятелно, 156 стр.
- **Г - Публикации и авторски проекти** след придобиване на ОНС „доктор“ – 23 бр.,

Публикациите са разпределени по следния начин:

- Г6 - Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – 1 бр., самостоятелно, 148 стр.;
- Г7 - Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и SCOPUS) – 1 бр., в съавторство;
- Г8 - Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 20 бр.
- Г10 - Реализирани авторски проекти в областта на архитектурата или дизайна – 1 проект.

В две от представените публикации (Г8.3 и Г8.10) сме съавтори с кандидатката и не ги подлагам на рецензиране.

Макар и съгласно ЗРАСРБ и Правилника за РАС в ЛТУ да не се изискват точки по група показатели „Е“ за академична длъжност „доцент“, гл. ас. Воденова представя значителен брой изпълнени проекти, както и 3 учебни пособия.

- **Е18 - Участие в национални образователни проекти** – 9 бр. Допълнително гл. ас. Воденова представя доказателствен материал за участие и в 3 приложни проекта.
- **Е24 - Учебни пособия** – 3 бр., 1 печатно издание в съавторство и 2 учебни модули за електронни форми на дистанционно обучение в Лесотехническия университет

4.2 Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Гл. ас. Павлина Воденова е взела участие в **9 образователни проекта и 3 приложни проекта**. В два от приложните проекти са разработени интериорни проекти за обекти на Лесотехническия университет.

4.3 Характеристика на публикуваните научни резултати

Гл. ас. Павлина Воденова представя **хабилитационен труд – монография** „Дизайн-методология в интериорното проектиране“, издадена от издателство „Авангард прима“, 2019 и отпечатана на 156 стр. Основната насока, върху която авторката е развила своя труд е насочена към всестранно изследване и анализ на основни проблеми при интериорното проектиране, като тя се е постарала да изясни детайлно както различните композиционни свойства и средства, така и протичането на процеса на проектиране на интериор (проектно задание, анализ на обекта, анализ на информацията и синтезиране на дизайнерската концепция). Направен е обстоен преглед на съществуващи публикации както на български автори, така и на чужди. Разгледани са композиционните елементи, композиционните средства и човешките фактори от ергономична гледна точка, както и тези, пряко свързани с комфорта и човешкия метаболизъм. Вниманието е отделено на композиционните средства и свойства при интериорното проектиране, като е представено авторско виждане по тези въпроси. Анализирани и структурирани са различни начини на съставяне на задание и събиране на информация с данни както за обекта, така и за ползвателите на интериора, в пряка връзка с основните функционални и естетически изисквания. Фокусирано е вниманието и върху обекта на проектиране, с цел синтезиране на програмна и дизайнерска концепции. Систематизирани са видовете интериорни пространства, връзките между тях, както и различните видове аранжировки. В монографията са изведени изводи за концепция на дизайн-методологията при интериорното проектиране като се посочва последователността на етапите на проектиране на интериора от неговата идейна фаза до реализацията.

Монографията отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитието на академичния състав в Лесотехническия университет.

Гл. ас. Павлина Воденова представя и **публикувана книга** на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – „Проектиране на детска среда в жилището“.

Издадените учебни пособия (3 бр.) от гл. ас. Воденова са в областта на преподаваните от нея дисциплини и са доказателство за натрупания от нея преподавателски опит.

От представените **23 статии и доклади от научни форуми** у нас и в чужбина, публикувани след получаване на ОНС „доктор“, с превес са издадените на български език (12) пред тези на английски (11), от тях самостоятелни са 12 бр., с един съавтор – 6 бр., с двама съавтори – 3 бр., с трима и повече съавтори – 2 бр. В публикации в съавторство, гл. ас. Воденова е на първо място в 2 публикации, на второ място в 7 и на четвърто място – в 2.

По група **показатели „Г“** гл. ас. Павлина Воденова събира общо **343.31 точки**, което надвишава с над 70% изискуемия минимум от 200 точки съгласно Правилника за развитието на академичния състав в Лесотехническия университет.

4.4 Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Гл. ас. Павлина Воденова прилага списък с 22 известни цитирания на нейни трудове от други автори и копия за доказателствен материал.

Според типа на цитиранията те се разпределят както следва:

- **Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томовете** – 5 бр. (Д12-1÷Д12-2);
- **Цитирания в монографии и колективни томовете с научно рецензиране** – 3 бр. (Д13-1÷Д13-2);
- **Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиран** – 14 бр. (Д14-1÷Д14-4)

По група показатели „Д“ гл. ас. Павлина Воденова събира общо **87 точки**, което е над изискуемия минимум от 50 точки.

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Представената справка от гл. ас. Павлина Воденова е структурирана тематично в следните направления: проектиране на жилищен интериор и обзавеждане; проектиране на мебели и интериор; проектиране на детска среда; иновативни методи на обучение във висшето образование; дизайн-процес и дизайн-мислене.

По-важните научни, научно-приложни и приложни приноси в предложените за рецензиране трудове на гл. ас. Павлина Воденова са следните:

4.4.1 Научни приноси

1. Установени са нови фази в процеса на проектиране на интериор и са открити нови връзки между тях, в контекста на съвременното технологично развитие на дизайн-процеса [В-3].

4.4.2 Научно-приложни приноси

1. Доказана е необходимостта от осъвременяване на методите на проектиране на интериор. Проследени, обобщени и систематизирани са фазите на процеса на дизайн на интериор, през които се преминава по време на проектирането [B3.1].
2. Изследвано е изграждането на интериора като пространствена композиция, като са разгледани основните и най-важни градивни елементи, формиращи пространството и мебелните групи включени в него. Доказано е взаимодействието между елементите на обемно-пространствената композиция, в контекста на функционалността, утилитарността, начина на възприятие и композиционните принципи [B3.1; Г8.15; Г8.17].
3. На база на теоретичното изследване е разработена методика за последователност при изучаване на отделните градивни елементи на интериорната композиция и тяхното практическо приложение [B3.1].
4. Изследвано е историческото развитие на детските мебели и интериор през XIX – XX век [Г8.18].
5. Установени и систематизирани са основните фактори, влияещи върху изграждането на съвременните детски мебели и интериори [Г8.9; Г8.13].
6. Предложени са възможности за групиране на систематизирани еднофункционални изделия в мултифункционално изделие, свързано с дейностите в детската среда в жилището. Създаден алгоритъм за работа в отделните фази на проектирането при изграждането на детска среда и мебели [Г8.9; Г8.13].
7. Установено е, че „динамичното седене“ трябва да бъде разглеждано като нов начин на мислене за процеса на седене [Г8.8].
8. Установено е широкото интегриране на екодизайнът като подход, който трябва да бъде интегриран в съвременните дизайнерски методи и практики за проектиране и производство на мебели и обитаема среда. Основната цел е минимизиране на вредното въздействие върху околната среда, пестене на ресурсите и стимулиране на връзката човек - природа [B3.1; Г8.2; Г8.9; Г8.20].
9. Анализирани са възможностите за подобряване утилитарността на обитаемата среда, а от там и повишаване качеството на живот на нейните обитатели. Посредством този анализ се насърчава иновативността в употребата на материали, технологии и новаторски проектантски подходи, като мощни инструменти за подобряване на градската среда и жизнения стандарт на населението [Г8.6; Г8.7; Г8.15; Г8.17; Г8.20].
10. Анализирани и формулирани са особеностите при обучението на студентите по дизайн. Доказано е, че посредством употребата на следните ключови фактори: вникването в същността на творческата професия „дизайнер“; различното в неговото образование; създаване на специфична творческа атмосфера и отношения преподаватели-студенти, и употребата на нови, нетрадиционни методи на преподаване се създава творческо самочувствие и умение за професионална работа на студентите. Установено е, че в условията на конкурентна надпревара в сферата на образованието, основният фактор за развитие на дизайнерските специалности е възможността за осъществяване на промяна в базисния модел на обучение, в отговор на нуждите на съвременното общество [Г7.1; Г8.3; Г8.10; Г8.11; Г8.14].
11. Установена е първостепенната важност на развитието на творческото мислене, наред с придобиването на необходимите базови знания при обучението на бъдещите дизайнери. Това поражда необходимостта от апробирането на съвременни методи, стимулиращи креативността и връзката между инженерните и творческите дисциплини [Г7.1; Г8.3; Г8.10; Г8.11; Г8.14].
12. Разработена е методика за провеждане на проектно-базирани дизайнерски задачи, инициирани от реални инвеститори, характеризирани се с поставяне на участниците при условия, максимално близки до реалните, и целящи да бъде намерено решение на определен проблем за кратко време. Методиката спомага за

правилно провеждане на тези дизайнерски задачи и гарантира постигането на добър краен резултат. Тя би могла да бъде важна подкрепа, както за университетски преподаватели, така и за професионалисти, ангажирани в други сфери, в които може да бъде приложено дизайн мисленето, като успешен начин за решаване на проблеми [Г7.1; Г8.3; Г 8.10; Г8.11; Г8.14].

13. Установено е, че дизайн мисленето е широкоспектрна методология, която има приложения, както в частния, така и в публичния сектор, в различни индустрии, в установени и стартиращи компании. Определени са спецификите му - от фокуса върху разбирането на нуждите на всички заинтересовани страни - крайни потребители, клиенти, служители, до идентифицирането на нуждите и дефинирането на конкретен проблем. Доказано е, че дизайн мисленето би могло да бъде успешен инструмент в основата на разработването на нови решения - продукти, услуги, програми или др. (Г 8.12; Г 8.16; Г 8.19)

4.4.3 Приложни приноси

1. Систематизираните методи на работа в отделните фази на проектиране на интериора могат да подпомогнат етапите на реалното осъществяване на дизайнерския процес и могат да се ползват от студенти и практикуващи в областта на интериорния дизайн [В3.1].
2. Систематизиран и определен е алгоритъм на работа в отделните фази на анализ и проектиране на интериор, който да бъде от полза както в учебния процес на студентите, така и на всички специалисти в областта на интериорния дизайн. [В3.1].
3. Апробирани са предлаганите методи на проектиране при дизайн на детска среда [Г8.13].
4. Въведени са в обучението на студентите нови методи за изследване и проектиране на определени функции, характерни за ежедневието на децата в съответната възраст [Г8.13].
5. Апробирана е разработената методика за провеждане на модул „Дизайн проект“ в курса на обучение на студентите от специалност „Инженерен дизайн (Интериор и дизайн за мебели)“, наричан преди „Проектна седмица“. Ефективността на този модул е доказана в няколкогодишната му апробация при решаването на редица казуси и достигане на множество оригинални решения на проблеми, поставени от реални инвеститори. Ясно са разграничени етапите от особена важност по време на провеждането на този студентски модул: избор на тема, състав на студентите, подготовка и организация на модула и др. [Г7.1; Г8.3; Г 8.10; Г8.11; Г8.14].
6. Проследена е промяната в начина на живот на хората, като основен катализатор за промените в пространственото организиране на жилището [В3.1; Г8.15].

5. Оценка на личния принос на кандидата

От предоставените материали по обявения конкурс за доцент смятам, че гл. ас. Павлина Воденова участва с трудове, които са нейно дело (12 самостоятелни публикации) или са разработени в съавторство, като кандидатът е на първо място в 2 публикации и на второ място в 7. Тъй като не са представени разделителни протоколи за статиите в съавторство приемам, че приносите и участието в тях е разпределено поравно между съавторите.

Считам, че приносите представени от гл. ас. Павлина Воденова са също нейно дело. Постигнатите научни, научно-приложни и приложни приноси са значими за научната област, в която е обявен конкурса, а именно в областта на научна специалност „Ергономия и промишлен дизайн“ и ще бъдат полезни за науката и практиката.

6. Критични бележки

Към научноизследователските трудове и приноси, включени в документацията по настоящия конкурс, могат да се направят и някои критични бележки, по-съществени от които са следните:

1. Съгласно чл. 60, ал. 4, т.9 от Правилника за развитието на академичния състав в Лесотехническия университет не приемам научните, научно-приложните и приложните приносите представени от гл. ас. Павлина Воденова по Гб.1, тъй като те повтарят приносите от докторския труд на кандидатката. Въпреки това останалите приноси са значими и напълно достатъчни за получаване на академична длъжност „доцент“.
2. Публикации Г8.1, Г8.4, Г8.5, Г8.11 и Г8.14 трудно биха се приравнили към определението „научна публикация“, но доказват активното участие на гл. ас. Воденова в учебния процес и в интегрирането на добрите практики от обучението по дизайн в чужбина. Фактът, че по група показатели „Г“ тя надхвърля значително необходимия минимум е доказателство за обема на научната ѝ продукция.
3. Едно от цитиранията по показател Д14 не е отбелязано правилно в приложения списък.
4. Към гл. ас. Воденова бих отправил и една препоръка – да представя по-смело собствени дизайнерски проекти, които да я легитимират като успешен дизайнер.

Считам, че направените забележки по представените трудове в никакъв случай не омаловажават постигнатите приноси на кандидатката.

7. Лични впечатления

Познавам гл. ас. Павлина Воденова от студентските ѝ години, когато съм бил неин преподавател и неин рецензент като дипломантка по „Конструиране на мебели“ и още от тогава имам отлични впечатления от нея. От 2009 тя стана редовен преподавател към катедра „Интериор и дизайн за мебели“ в Лесотехническия университет. С нея съм работил както по време на учебния процес, така и по различни проекти и мога да я определям като отговорен, комуникативен и изпълнителен колега. Тя е уважаван преподавател. Работи в областта на ергономията и промишления дизайн, като има интереси в изследване на различни дизайн процеси и дизайн мислене, изследване и анализ на основни проблеми в интериорното проектиране, изследване на проблемите при проектиране на детска среда, развитие на нови методи за преподаване. Допълнителни научни интереси има към екодизайна. Гл. ас. Павлина Воденова се отличава и със своята креативност и артистичност.

От научните изследвания приложени по този конкурс се вижда, че гл. ас. Воденова умее да прилага различни дизайн методи, които да използва и в учебния процес. Владее английски, руски език и френски език. Участието ѝ в 9 образователни проекта е ясно доказателство за нейните преподавателски качества и активност.

Гл. ас. Павлина Воденова е сред уважаваните колеги в катедра „Интериор и дизайн за мебели“ и факултета. В личен план мога да кажа, че тя е отзивчива и добронамерена. В своите отношения винаги е показвала уважение към колегите си.

8. Заключение

Постигнатите научни, педагогически и приложни резултати, както и представената Справка за научна и публикационна дейност на гл. ас. д-р Павлина Воденова доказват, че тя изпълнява и преизпълнява всички критерии за заемане на академична длъжност „доцент“ в научна област 5 „Технически науки“, професионално направление 5.13 „Общо инженерство“. Общият брой точки по всички показатели е 580 при минимално изискване съгласно Правилника за развитието на академичния състав в Лесотехническия университет за академичната длъжност „доцент“ от 400.

Във връзка с посоченото по-горе, убедено препоръчвам гл. ас. д-р Павлина Минкова Воденова да бъде избрана за „доцент“ по дисциплината „Проектиране на жилищен интериор и обзавеждане“ в област на висше образование 5 „Технически науки“, професионално направление 5.13 „Общо инженерство“, научна специалност „Ергономия и промишлен дизайн“.

12.08.2020 г.

Председател на жури:

/проф. д-р Васил Живков/